



Turku PET Centre

University of Turku • Åbo Akademi University • Turku University Central Hospital

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIOEUVOSTON ASETUKSEKSI IONISOIVASTA SÄTEILYSTÄ SEKÄ LUONNOKSESTA SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN ASETUKSEKSI IONISOIVASTA SÄTEILYSTÄ

Taustaa

Sosiaali- ja terveysministeriö on laatinut esityksen uudeksi säteilylaiksi.

Lailla pantaisiin täytäntöön osaltaan Euroopan unionin uusi säteilyturvallisuudirektiivi, jossa säädetään ionisoivaa säteilyä käyttävän toiminnanharjoittajan velvollisuuksista ja säteilyn turvallisesta käytöstä sekä säteilysuojelusta säteilyvaaratilanteissa ja vallitsevissa altistustilanteissa.

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetuksiksi (myöhemmin VNa) ionisoivasta säteilystä sekä lausuntoa luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksiksi (myöhemmin STMa) ionisoivasta säteilystä.

Valtakunnallisen PET-keskuksen perustehtävät ovat korkeatasoinen tieteellinen tutkimus- ja julkaisutoiminta sekä diagnostinen palvelutoiminta. Keskuksen tehtävänä on lisäksi ylläpitää ja kehittää syklotronivalmisteisten isotooppien tuotantoa, tutkimusta ja niiden käyttöön perustuvaa kliinisen positroniemissiotomografian tutkimustoimintaa, diagnostista palvelutoimintaa sekä teollisia sovelluksia. Keskuksen tehtävänä on lisäksi antaa alan koulutusta ja toimia valtakunnallisena PET-keskuksena Suomessa.

Lausuntomme koskee STM:n asetuksessa määritellyjä toimintamme osaamisaloihin liittyviä vaatimuksia.

Valtakunnallisen PET-keskuksen radiokemian laboratorion (Turun yliopisto) ja kiihdytinlaboratorion (Åbo Akademi) yhteislausunto

Ensisijaisesti kommenttimme koskevat asetusten kohtia, joissa mielestämme on tarpeetonta tulkinnanvaraisuutta. Tämä on erityisen ongelmallista määritettäessä asiantuntijuustarpeita monimuotoisessa lääketieteellisessä tutkimusympäristössä.

VNa 18 § kuvaa pääosin uuden toiminnan käyttöönotossa syntyviä tilanteita ja tarpeita, jolloin vakiintuneen rutiininomaisen toiminnan tapauksessa asetuksen 17 § 1 momentin sanamuoto "on käytettävä säännöllisesti" on epätäsmällinen.

VNa 17 § sanamuodosta jää epäselväksi, onko säteilyturvallisuusasiantuntijan oltava osa toiminnanharjoittajan organisaatiota.

STMa:n liitteen 3 taulukossa 1.2 osaamisen taso on kuvattu auki kirjoitettuna osaamisalalle *Avo- ja umpilähteiden käyttö A- ja B-tyyppin laboratorioissa*, mutta osaamisalalle *Tutkimus- ja isotooppituotantokiihdytintoiminta*, samassa kohdassa on viitattu säteilyturvallisuusasiantuntijan (STA) kelpoisuuteen. Onko taulukossa tarkoitus esittää samat vaatimukset säteilyturvallisuusvastaavalle (STV) kummallakin osaamisalalla, vai onko ensimmäisen tapauksessa tarkoitus olla tiukemmat, STA:a vastaavat vaatimukset joillakin vaatimusten osa-alueilla? Taulukon yksiselitteisyyden vuoksi olisi hyvä kirjoittaa osaamisen taso auki joka tapauksessa.



Turku PET Centre

University of Turku • Åbo Akademi University • Turku University Central Hospital

STMa 3 § 2 momenttissa puhutaan STA:n toimintakohtaisista osaamisvaatimuksista, joista säädetään liitteessä 1. STA:n osaamisaloja ei ole liitteessä 1 tai muuallakaan eritelty toimintakohtaisesti, vaan tarkastelut ovat yleisemmällä osaamisalojen tasolla. Toimintakohtaisuus liittyy STV:n määritelmiin liitteissä 2-3. Asetuksen 3 § kyseisessä kohdassa terminologia tulisi muuttaa yleisen linjan mukaiseksi.

Kun asetuksen sisältöä peilaa oman toimintamme erityispiirteisiin, on huomattava, että radionuklidituotanto sekä radiolääketuotanto ovat saumattomasti integroitu yhdeksi toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. Vaikka tuotammekin kohtuullisen suuria aktiivisuusmääriä, toiminta on pitkälti säänneltyä ja rutiininomaista sekä täten kohtuullisen helppoa hallita riskianalysimielessä. Näin ollen, asetusrakenne jossa toimintamme säätelevät vaatimukset vaihtelisivat riippuen tarkastelunäkökulmasta, ei mielestämme ole tarkoituksenmukaista.

Turussa 31.8.2017

*Valtakunnallisen PET-keskuksen radiokemian laboratorion johtaja
Säteilyn käytön turvallisuudesta vastaava johtaja*

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jörgen Bergman".

Jörgen Bergman

Valtakunnallisen PET-keskuksen kiihdytinlaboratorion johtaja

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Mikael Bergelin".

Mikael Bergelin

*Valtakunnallisen PET-keskuksen kiihdytinlaboratorio,
säteilyn käytön turvallisuudesta vastaava johtaja*

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Olof Solin".

Olof Solin

*Valtakunnallisen PET-keskuksen radiokemian laboratorio,
erikoistutkija*

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Semi Helin".

Semi Helin